

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

HIREK

— A RÓMAI olimpiáról és Róma történelmi eseményeiről tart élménybeszámolót Siro András Oszon, szombaton 14 órai kezdettel az Ózdi Járási Tanács szakszervezeti ösztönságának rendezésében. A filmvetítéssel egybekötött élménybeszámolót a tanácsteremben tartják.

— Megszállárdítják a pisai ferdetornyot 3 200 000 dolláros költséggel négy év alatt, hogy ferdesége megmaradjon a jelenlegi szögben. A szakemberek kiszámították ugyan is, hogy a torony tízévenként hat centimétert dől, és ha e folyamatnak nem vetnek véget, 2100-ban leomlik.

— A TOKAJI önálló községi könyvtár május 1-én délután ünnepélyesen megnyitják. Az ünnepélyen dr. Pusztai Béla, a járási tanács elnöke mond megnyitó beszédet és a Tokaji Ferenc Általános Gimnázium tanulói adnak műsort.

— A TIT jogi szakosztálya, az MJSZ Borsod megyei szervezete és az MSZBT jogi csoportja pénteken, 26-án este fél 8 órai kezdettel az Ertelmiségi Klubban dr. Nigriny Elemér—dr. Mátyás György: Munkaügyi viták a gyakorlatban c. könyvről ankétot rendez. Bevezető előadást tart dr. Weltner Andor egyetemi tanár. Korreferensek: dr. Császár Ferenc bíró és dr. Palásthy Béla jogtanácsos. Az ankétot a szerzők is részt vesznek és a vita során felmerült kérdésekre válaszolnak.

— A TALÁLmányok nemzetközi kiállításán, Brüsszelben a francia Lavrart vitte el a felfedező Oscar-díját „csodálatos rajzával”, amely 12 kg súlyú, négy méter hosszú, összehajtható, összegöngyölíthető, kézben hordható és a kerékpár csomagtartójára erősíthető; 42 különböző felállítási módja van.

Ma Sátoraljai helyen sorsolják a lottót

A hónap utolsó lottósorsolását — a 17. játékhet nyerőszámainak húzását — április 26-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel Sátoraljai helyen rendezik a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság. Ezúttal ugyancsak sorsolással döntik el azt is, hogy az áprilisi játékhétek közül melyik hét szelvényei vesznek részt a következő tárgynyereményhúzáson.

A 104 esztendő asszony

A pesterzsébeti 890-es számú Vörösmarty Mihály úttörőcsapat tagjai felkészítették a Pesterzsébeten lakó Laki Józsefné, aki a napokban töltötte be 104. életévét. Laki Józsefnének hét gyereke, tizenegy unokája és tizenegy dédunokája él szerte az országban.

Atadják az úttörők ajándékait.

Tizennyolcezer forint — úttörőmunkából

Kis falu Makkoshotyka. Ugye élődik be a zempléni hegyek közé, hogy még a tornya sem látszik ki a rengeteg erdő mögül. Nem nagy az úttörőcsapata sem, ám annál pezsgőbb, elevenebb az élet ebben a kis községben, a pajtasok körében.

Mert mindig valamilyen új ötlet, terv megvalósításán törik a fejüket a makkoshotycai iskolások. Télen műsoros esteket, vidám jelmezes karnevált rendeztek. Aztán a táncsportjuk részt vett a járási, majd a megyei versenyen és a „vidám őrsi portya” című tematikus táncukkal hazahozták Miskolcra az első díjat. Most meg, hogy a domboldalakon, az erdőben nyílnak az ibolyák, illatoznak a tavaszi virágok, már a nyárra gondolnak a pajtasok.

— Debrecen, ott még nem voltunk, így Nyíregyháza, Tiszalök, Eger, Aggtelek, Jászvafő után ez lesz az idei programunk — mondják csapatvezetőjükkel, Ibolya nével egybehangzóan. — A pénz nem okoz gondot, mert azt mindig saját munkánkkal, közösen teremthetjük elő. Eddig 18 ezer forintot tettünk takarékb. A műsoros előadásokból szereztük a legtöbbet, 12 ezer forintot, hulladékgyűjtésből 1000, a csemeterültetéshez szükséges magvak gyűjtéséből, a termelőszövetkezetnek és a földművelőszövetkezetnek végzett munkánkért mintegy 5000 forint volt a bevételünk. Vásároltunk is sok mindent, különböző felszerelést tárgyakat, hangszereket, kurtókat, dobokat, csapát- és őrsi zászlókat. Azután van saját televízió, magnetonfonunk, fényképezőgépünk is.

Kiállítás a bányászati felsőoktatás történetéről

Kétszáz esztendeje, 1763. július 13-án alapította az akkori uralkodó, Mária Terézia a bányászati és kohómérnökök képzésével foglalkozó selmecbányai főiskolát az első tanszéket, „Gyakorlati bányászat és kémia tanszék” elnevezéssel. Európa legrégebb bányászati és kohómérnökök képző főiskolájának jogutódja a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem bányászati és kohászati kara, amelynek professzorai és hallgatói ma is őrzik a selmeci hagyományokat. A miskolci egyetem könyvtárában megtalálhatók az egykori egyetemi élet emlékeit őrző évkönyvek, indexek, valamint számos, oktatástörténeti szempontból szinte felbecsülhetetlen értékű szemléltető eszközök is.

A Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem bányamérnöki tanszéke a magyar bányászati felsőoktatás kezdetének kétszázadik évfordulóját méltó keretek között ünnepeli meg. Ez alkalommal az egyetem, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, a Magyar Kémikus Egyesület, valamint a Magyarhoni Földtani Társulat közös rendezésében nagyszabású kiállítást nyitnak a miskolci Herman Ottó Múzeum összes helyiségeiben.

A kiállításon bemutatják többek között a magyar bányászati felsőoktatás fejlődésének történetét, az egykori tankönyveket, tanulmányi emlékeket, bányászati vonatkozású ösztöndíjakat, könyveket, régi egyetemi indexeket, okleveleket, az oktatásnál szemléltetésre felhasznált gépmodelleket és sok más. A kiállítás rendezését megkezdték, s július elején nyílik meg.

Lakásfoglalót írt el a bíróság

Illés Károly közel egy évig munka nélkül csavargott a városban. Figyelte azokat a lakásokat, ahonnan mindenki dolgozni megy. Előbb hosszasan csengett, majd hamis kulccsal bement a lakásba, s az ott talált pénzt és ékszereket ellopta. Dr. Magyarszoki Ferencné lakásáról 17 ezer forint értékű ékszert és más értéktárgyakat vitt el. Dr. Nagy Buzs Erzsébet orvos pincéjéből élelmiszert lopott. Ugyancsak alkuleves hatolt be Nagy László Ságvári Endre utcai, Nyírcsevi Petkov Jordán Mező utcai, Varga Dezső Kun Béla utcai lakásába.

Illés Károly egy alkalommal kőművesként dolgozott Szállás Péterné Szegecs utca 5. számú lakásában. Ismerte a ház beosztását. Amikor senki sem volt otthon, bemászott az udvarra, onnan az ereszcsatornára a ház tetőjére. Felszaladt a cserepeket, s a padlásról bejutott a lakásba. Az itt összegyűjtött tárgyak értéke közel 19 ezer forint volt.

A fiatal, 22 éves betörő már sokszor ült börtönben lopásért. Ez alkalommal a miskolci járásbíró ítélté és tízhónapi szabadságvesztésre ítélte és három évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától.

Fejlődik a gyógyhatású Béke-barlang

Az 1952-ben felfedezett 10 kilométeres aggteleki Béke-barlang iránt nemcsak a kutatók és a látogatók érdeklődése nő évről évre, hanem az asztmás betegek is. Százakra megy ugyanis ma már azoknak a légzőszervi megbetegedésben szenvedőknek, elsősorban asztmásoknak száma, akik e különleges hatású barlangi levegőtől huzamosabb időszakra visszanyerték korábbi munkaképességüket és életkedvüket. A felfedezés óta eltelt évtizedben a gyógyító barlang híre messze, országunk határain túl is elterjedt, s az elmúlt években már Bulgáriából, Csehszlovákiából, Németországból, Lengyelországból számos beteg jelentkezett a barlangi légzőkúrára. A széleskörű érdeklődés érthető, hiszen ezen kívül a tudomány előtt csak egy hasonló hatású barlang ismeretes, a ruhrvidéki Klutert. Ebben a nyugat-európai asztmabarlangban évente 70 ezer légzőszervi beteg keres panaszára enyhülést. Az eddigi időszak tapasztalatai és tudományos vizsgálatai pedig azt is tisztázták, hogy a mi földalatti gyógyhelyünk légösszetétele még a Klutert-barlangénál is kedvezőbb sajátosságokat mutat.

A Béke-barlangban észlelt első gyógyulási eredmények hírére egészségügyi szakköreinkben kezdetben nagyon is helyénvaló kétkedéssel fogadták, hiszen megelőző hasonló tapasztalatok nem állottak korábban az orvostudomány rendelkezésére. Hazánkban még a Klutert-barlang eredményei is csak 1955-ben váltak ismertté. Így érthető, hogy a szinte hihetetlenül hangzó gyógyulások híreit eleinte szkeptikusan figyelte meg az Egészségügyi Minisztérium is.

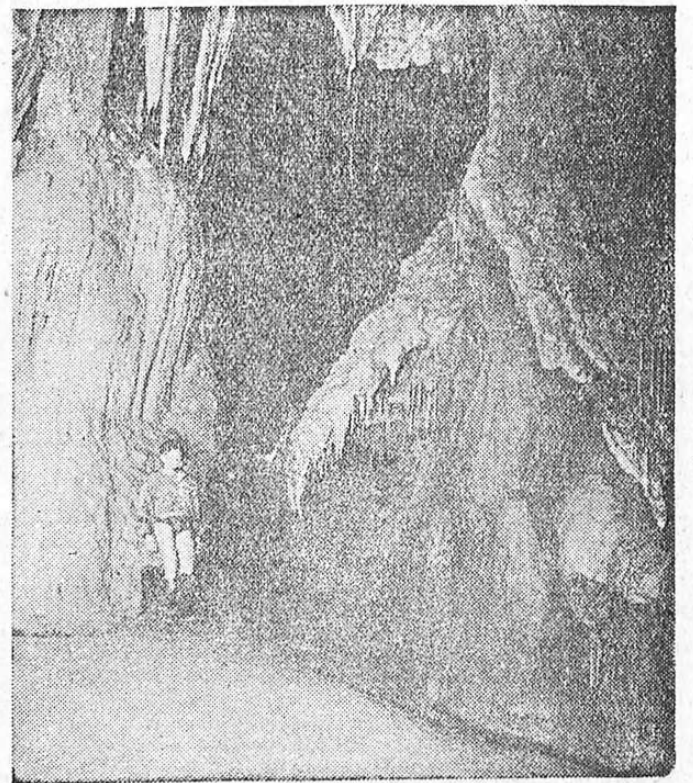
Végül is az egyre szaporodó, kedvező tapasztalatok hatására a nemrég feltárt új aggteleki cseppkőbarlangban megkezdődtek az alapos, tudományos vizsgálatok. A legelső cél az volt, hogy felderítsék az ottani levegőnek azokat a tényezőit, amelyek más, nem gyógyhatású barlangok levegőjéből hiányzanak, s így tudományosan is megmagyarázható legyen az érdekes jelenség.

1953-ban a Debreceni Egyetemi Klinika Gyógyászati Intézet, dr. Vályi-Nagy Tibor professzor irányításával megkezdte a cseppkőbarlang sajátos penészgomba flórájának kutatását. Kiderült, hogy számos olyan penészgomba él ebben az évmilliókon át elzártan, elkülönülten álló föld alatti üregrendszerben, amely máshol sehol sem tenyészik. A gombák között szép számmal akadnak olyanok is, amelyek a penicillinhez és a streptomycinhez hasonló, de más természetű antibiotikumokat termelnek. Még ma is sem tisztázódott azonban véglegesen, hogy a gombaspórák közvetítésével behatolt antibiotikus termékeknek lehet-e hatásuk a légzőszervi betegségek enyhítésére.

A barlang kutatóbrigádja, később pedig a Borsod megyei Közegészségügyi Állomás (dr. Bíró Zsigmond főorvos csoportja) ezzel párhuzamosan a barlang levegőjének, különösen léghőmérséklet viszonyait vizsgálta rendszeresen és nagy körültekintéssel. Ezek a kutatások azután igen meglepő eredményre vezettek. Kitért ugyanis, hogy a Béke-barlang levegőjében meglehetősen magas a szén-dioxid-tartalom. Mindezek mellett igen magas az ionizált állapotú kalcium tartalma, ami a lélegzés során a tüdő legapróbb hólyagocskáiba is be tud hatolni s ott a gyulladási folyamatokat kedvezően befolyásolja. Az asztmás tünetekre természetesen előnyösen hat ezenkívül a földalatti légtér nagyfokú tisztasága, pormentessége, állandó hőmérséklete és magasabb szén-dioxid-tartalma is.

A hatókok tisztázásával azonban még nem oldódott meg minden kérdés, ami a kutatókat foglalkoztatta. A megfigyelések szerint ugyanis nem mindegyik asztmás meggyógyul egyénre egyformán gyógyító hatású a Béke-barlangi levegő. Sok beteg azt kellett tehát kipróbálni, hogy a légzőszervi betegek mely csoportjára legelőnyösebbek a kúrák, s melyekre hatástalanok.

A tervszerűen irányított rendszeres betegkísérleteket dr. Hajós Károly professzor tanácsai szerint így kezdte meg 1958-ban az ózdi kórház. Ezen keretben a kórházban válogatták ki a kísérleti betegeket, a környék önkéntesen jelentkező szénbányászai közül. De a tudományos kísérletek költségeit is a szénbányászati trösztök és a Szénbányászati Szakszervezet vállalták magukra.

Részlet a Béke-barlangból.

ra, mert a mutatkozó eredmények már kezdettől fogva nagyon kedvezőek voltak a súlyos „bányászbetegség” kezelésére. Hogy csak egyetlen példát említsünk, a nógrádi széntröszt betegállományi statisztikájára utalunk. E tröszt területéről a kezelt bányászok a barlangi kúrát megelőző esztendőben átlagosan 90 napot töltöttek asztmájuk miatt betegállományban, a háromhetes barlangi légzőkúrát követő évben pedig csak 3–4 napot.

Az eredmények láttán a szénbányászok végül is döntő fontosságú lépésre határozták el magukat ezen a télen. Elvállalták, hogy megépítik a Béke-barlang új jászvafői bejáratát, s ezáltal hozzáférhetővé teszik a cseppkőbarlang legértékesebb részét, amelyben egy idejűleg akár 200 beteg is részesülhet az áldásos gyógyító levegőben. A mintegy 120 méter hosszúságra tervezett vízszintes bejárat folyosó kiépítését a Borsodi Szénbányászati Tröszt legkiválóbb bányászai a napokban kezdik meg, s ígérik, hogy e munkával még a tavasz folyamán elkészülnek.

Nagy jelentőségű munkavállalás ez!

A Béke-barlang régi bejáratát ugyanis, ahol a korábbi kísérletek folytak, távolodik minden országúttól, s csak hosszú gyaloglással lehet megközelíteni. Meg azután ez a régi bejárat amúgy is igen súlyos próbára tette a beteg embereket szervezetét, hiszen mintegy hetven méter mélységbe kellett naponta leereszkedniük, s természetesen visszafelé is ugyanott: 250 lépéssel!

Emiatt idáig a leg súlyosabbban szenvedők nem is tudtak eljutni a barlangba. De hiányzott korábban a beteg elhelyezésére alkalmas felszíni gyógyüdülő épülete is. A kúráról napfényre érkezőknek számátalanszor hosszú kilométereket kellett még gyalogolniuk, hogy

a legközelebbi községig eljussanak, ahol éjszakára lelhathatták fejüket.

Az új bejárat most meg fogja oldani ezeket a súlyos problémákat. Hiszen közvetlenül az országút széléről vezet be a gyógybarlangba, s előtte van az autóbuszok megállóhelye is. S a jókora méretű Óriadsterem feltárása lehetővé

teszi nem utolsósorban azt is, hogy a légzőkúrákból korábban kizárt nem bányászati dolgozók is helyet kaphassanak az enyhülést keresők sorában.

A fejlesztés nagy munkájából a MÁV is derekasan kiveti részét. Még a tavasz folyamán befejezik a Miskolc-Szin közötti öreg pályatest átépítését, s ezáltal lehetővé válik ezen a vonalon is az átszállás nélküli gyorsvonati közlekedés. A tervek szerint már e nyáron elindul Budapestről Aggtelek-Jászvafőre az első közvetlen gyorsvonati szerelvény.

Dr. Jakucs László

Ez évben is kedvezményesen lehet utazni a Budapesti Nemzetközi Vásárra

A Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói a lakóhelyükről Budapestre és vissza 33 százalékos mérsékléssel meneti jegyet válthatnak a MÁV és a GYSEV vonalain.

Az utazási kedvezmény csak az előre megváltott vásárigazolvány alapján vehető igénybe, mely egyúttal belépőjegyül is szolgál.

A vásárigazolványok ára 10 forint és azok beszerezhetők a Borsod megyei Idegenforgalmi Hivatalnál (Miskolc, Széchenyi u. 40).

Az utazási kedvezmény érvénye: Budapestre május 16-án 0 órától május 27-én 12 óráig; visszautazásra május 17-én 16 órától május 28-án 24 óráig.

Az utazási kedvezmény igénybevételének szabályairól részletes tájékoztatást ad a Borsod megyei Idegenforgalmi Hivatal.

Közlekedési bírság — a vagyoni helyzet szerint

A bécsi közlekedési rendőrség specialitása, hogy a kihágásokat a „bűnös” vagyoni helyzetének megfelelően szabja ki. Így például előfordulhat, hogy egy gazdag amerikai turista akár 10 ezer schillinget is kénytelen lefizetni, tilos helyen történt parkolásért. Ha ugyanis a helyszínen nem fizeti meg a bírságot a rendőrnek és megindul a közlekedési rendőrség ad minisztrációs gépezete, akkor minden fellebbezés a kivett bírság 300 százalékos felemelését vonja maga után, „kezelési költségek” címén.

ESZAKMAGYARORSZÁG	
A Magyar Szocialista Munkáspárti Borsod megyei bizottságának lapja	
Főszerkesztő: Sárközy Andor	
Szerkesztőség: Miskolc, Tanácsház tér 2.	
Telefonszámok:	
Titkárság: 16-886	kultúrrovat: 16-087, Ipari rovat: 16-035, pártrovat: 33-687, sportrovat: 16-049, mezőgazdasági rovat: 16-078, helyi hírek rovat: 16-044
Kiadó: Az Eszackmagyarországi Lapkiadó Vállalat	
Felelős kiadó: Bíró Péter	
Kiadóhivatal: Széchenyi u. 15-17.	
Hirdetési felvétel: 16-212.	
Terjesztő a posta.	
Kapható minden Borsod megyei postahivatalban és kézbesítőnél.	
Indexszám: 25-059	
Készült a Borsodi Nyomdában.	
Felelős vezető: Kárpáti György	